

MAGYARAI

MAGYARAI

T. „Dunaposta“

HUNGARIA
Tp.

BUDAPEST
Postafiók 151.

Igazgató és felelőszerkesztő:
Dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: Szent László Nyomda R. T.
Nraul de inscriere in Reg. Publ. periodice — Tri-
bunalul B'hor, sectia III. Nr. ord. 11/41 Iunie 1938

Főmunkatárs: **Dr. Gyárfás Elemér**

Nagy lépéssel vitte előbbre a bledi értekezlet a Magyarország és a kisantant országok közötti kibékülés ügyét

**Magyarország megkapja a katonai egyenjogúságot és külön-külön tárgyalhat
a három kisantant országgal — Előkészítették a kétoldali megállapodásokat,
de a végleges szöveg megbeszélésére csak később kerül sor**

A dunavölgyi elrendezés a bledi kisantant értekezlet határozataival újabb fejlődési állomáshoz érkezett. A kisantant külügyminiszterei a kétnapos tanácskozások során annyira tisztázták egymás közt az adott helyzetben szükséges és helyes tennivalókat, hogy fel lehetett tenni a zárkötvet arra az építményre, melynek létrehozásán a négy szomszédos ország már oly hosszú idő óta és annyi őszinte jóakarattal dolgozik.

A mostani kisantant értekezlet legfontosabb tárgyát jelenti és legkiemelkedőbb határozata kétségkívül a Magyarországgal való viszony rendezése volt. A külpolitikai fejlődés ugyanis odáig érte, hogy a nyolc hónappal ezelőtt megindult tárgyalások, hogy a végleges kibontakozás lehetővé tétele céljából kifejezetten le lehetett szögezni mindkét oldalon: a kisantant és Magyarország részéről is, meddig mohotnek a szomszédai jóviszony megteremtése érdekében hozandó áldozatok. A válasz nyíltan és mindenki számára érthetően született meg abban a két kölcsönös nyilatkozatban, melyet egyrésztől a bledi értekezlet, másrésztől a magyar hivatalos körök adtak ki.

Ezek a nyilatkozatok még nem jelentik azt, hogy minden vitás kérdés elintéződött már a kisantant és Magyarország között, sőt más kézzelfogható eredményt sem mutatnak még fel, de elvi jelentőségükben biztató reménysugarat vetnek a végleges egyezmények útjára. Rövidre fogv: annyit jelentenek, hogy az oly rég zárva tartott kapu megnyílt: tessék besétálni rajta minden jóakaratu kezdeményezésnek. A bledi értekezlet ebből a szemszögből nézve, kétségkívül egyik legkimagaslóbb és legtörténelmibb összefüggése volt a kisantant országok külügyminisztereinek.

Bizakodó hangú záró nyilatkozatot adtak ki a bledi tanácskozásokról

Bledből jelentik: A kisantant állandó tanácsának értekezletéről a következő hivatalos közleményt adták ki:

„A kisaantant állandó tanácsa rendes ülését tartotta Bledben 1938. augusztus 21. és 22-én dr. Sztojadinovics elnöke alatt. Sztojadinovics látja el ezzel az üléssel kezdődően a most következő évben az állandó tanács elnökének teendőit. Csehszlovákiát dr. Kamill Krofta, Romániát Petrescu Comnen külügyminiszterek képviselték.

1. A három miniszter részletesen megvizsgálta az általános helyzetet s az összes külpolitikai kérdéseket, különösképpen azokat, amelyek a kisantant-államokat érdeklik. Ennek az áttekintésnek rendjén megelégedéssel állapították meg bizonyos biztató jeleg fennállását és kifejezték azt a reményüket, hogy ezeket a kedvező elemeket az összes érdekelt államok folytonos és türelmes erőfeszítéssel fogják fejleszteni és erősíteni. Ugyanakkor a három külügyminiszter hangsúlyozta a kisantant államok mely ragaszkodását a béke és megértés politikájához és kinyilvánították azt a szilárd akaratukat, hogy ehhez a politikához hívek maradnak. Az állandó tanács, mint a békés módszerek meggyőződéses híve, üdvözlöi a Balkán-szövetségi és Bulgáriát a szaloniki egyezmény szerencsés megkötéséért, amelynek közvetítésével ezek az államok nemcsak megerősítették az egyetértést, a megszilárdítás és fejlődés új

korszakát a Balkánon, hanem az általános béke munkájához is rendkívül értékes módon járultak hozzá.

2. Az állandó tanács megelégedéssel állapítja meg, hogy a Magyarországgal egy éve folyó tárgyalások lehetővé tették az olyan megegyezést, amely Magyarország és a kisantant államok között az erőszak bármilyen eszközének használatáról való kölcsönös lemondást, a három állam részéről pedig Magyarország fegyverkezési jogegyenlőségének elismerését jelenti. Egyes más, még tárgyalás alatt levő kérdések, amelyeknek célja, hogy előkészítsék a jószomszédosági kapcsolatok kifejlődését Magyarországgal és a kisantant három állama között, még nem nyertek megoldást és így ezeknek az egyezményeknek közzététele még nem történhetett meg. Mégis a kisantant három állama és Magyarország megegyeztek abban, hogy egyidőben Bledben a kisantant államok állandó tanácsa és Budapestben a magyar kormány azonos közleményt adnak ki, leszögezve az említett tárgyalások jelenlegi állását és örömeiket fejezve ki a már elért, jelentékeny eredmények fölött. Az állandó tanács kifejezi azt a reményét, hogy hála a kölcsönös bizalom és egyetértés szellemének, amely számot vet nemcsak a szóbanforgó államok, hanem az egész Dunavídek érdekeivel is, a

teljes megegyezés megvalósítása nem fog késlekedni.

3. Az állandó tanács teljes tudatában van annak, hogy a jelenlegi helyzetben a Népszövetség nem felelhet meg teljesen azoknak a kötelezettségeknek, amelyeket az alapokmány szerzői reabiztak. Mégis a három állam egyetértően

ohajtja a genfi intézménnyel való együttműködést és támogatja azt a fennálló lehetőségek keretében.

Románia népszövetségi tanácsnagsági megbízása a jövő szeptember hónapban megszűnik és így a kisantant államoknak a tanácsbeli képviselője a megállapított rend szerint Jugoszláviára száll át. A következő ülés napirendjén szereplő különböző kérdések tekintetében a három miniszter elhatározta, hogy államaik küldöttségei továbbra is, mint a multban egymás között állandó és szoros kapcsolatot tartanak fenn, hogy bármikor tanácskozhassanak a közös magatartás megállapítására.

4. Az állandó tanács megelégedéssel állapítja meg, hogy az a vita, amely a népszövetségi tanács 1938. május 9—14-iki genfi utolsó ülészakán az angol kormány által felvett és Etiópia jelenlegi helyzetéből folyó következményekre vonatkozó kérdés fölött lefolyt, lehetővé tette egy olyan kérdés általános sikon való megoldását, amely egyike volt az Európában fennálló válság okainak. Az említett megoldás csak hozzájárulhat a kibékülés és egyetértés azon munkájához, amely ma egyike a legsürgősebb szükségességeknek és amelynek leghívebb harcosai voltak mindig a kisantant államok. Az állandó tanács hozzájárul azokhoz a nyilatkozatokhoz, amelyeket Románia képviselője tett az említett vita során, hangsúlyozva, hogy a említett vita teljesen megerősítette a három állam által követelt politikát.

5. Az állandó tanács nagy vonásokban megvizsgálta a Dunakérdést. Elhatározta, hogy a három kormány technikai szakértői közelebből Belgrádban értekezletet fognak tartani a kérdés részleteinek megtárgyalására az állandó tanács által kifejezett azon óhajtól áthatva, hogy olyan megoldást találjanak, amely lehetővé tege az összes érdekelt államokkal való együttműködés folytatását.

ujból hangsúlyozza a káplárak fontosságát, a közönség közötti kereskedelmi kapcsolatok erősítése és továbbra is minden támogatását megadja a cél elérésére javasolt intézkedésekhez.

7. A kisantant állandó tanácsának következő ülésszakát szeptember hónapban tartják Genfben, a Népszövetség tizenkilencedik közgyűlése alkalmából.

Mit mond a magyar hivatalos közlemény?

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda a bledi határozatról a következő hivatalos közleményt adta ki:

Azok a tárgyalások, amelyek egyrészt Magyarország, másrészt Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia között a múlt év óta folytak, abból a közös vágyból kifolyólag, hogy az utóból elháríttassanak a Magyarországot és a fent említett három állam közti jó szomszédai viszony kifejlődését zavarni alkalmas tényezők, ideiglenes megállapodásra vezettek. E megállapodások Magyarország fegyverkezési egyenjogúságának a fentemlített három állam részéről történt elismerését és Magyarország, valamint a szóbanforgó három állam közt mindenemű fegyveres erőszak alkalmazásáról való lemondást tartalmazzák. A megállapodások tető alá hozatalát megelőző megbeszélések során az összes egyéb kérdések, amelyeknek megoldása a dunai államok viszonyát kedvező módon befolyásolná, szintén beható és jóindulatú megfontolás tárgyát képezték. A fent említett államoknak a kérdéseket illető magatartását leszögezve nyilatkozatait előkészítették, de végleges formájukban nem voltak lefektethetőek. Remélhető, hogy mihelyt a fennálló nehézségek áthidalóttak, az e kérdésekre irányuló tárgyalások kedvező befejezést nyernek és a létrejött megállapodások, valamint a szóbanforgó nyilatkozatok egyidejűleg közzé fognak tétetni.

Sztojadinovic érdemei a bledi tanácskozásán

Párizsból jelentik: A részleges kisantant-magyar megegyezés hírért Párizsban általános meglepéssel fogadták. A bledi hivatalos jelentés lapzárta után érkezett meg Párizsba, úgyhogy csak a Temps és a Journal des Debats

közi azt, minden kommentár nélkül.

Bledből jelentik: Bledben Sztojadinovic különös erélyének tekintik, hogy

a cseh részről támasztott nehézségeket ieküzdve, el lehetett kerülni a tárgyalások meghiusulását és biztosítani lehetett a Magyarország és Jugoszlávia közötti messzemenő megegyezés lehetőségét.

Petrescu Comnen román külügyminiszter kedden este 7 órakor utazott el Bledből. A pályaudvaron Sztojadinovic és más előkelőségek búcsúztatták.

„Az olasz közvélemény örömmel veszi tudomásul”

Rómából jelentik: A Stefani diplomáciai szerkesztője a bledi határozattal kapcsolatban a következőket írja:

— Ép úgy, mint Bulgária, Magyarország is megkapta az egyenlőség jogát. A trianoni

A magyar sajtó véleménye a bledi eredményekről

Budapestről jelentik: A budapesti lapok bő kommentárokat fűznek a kisantant értekezlet által és a magyar kormány részéről kiadott hivatalos kommunikációhoz. A félhivatalos Budapesti Hírlap a következőket írja:

— A magyar kormány sohasem feledkezett meg arról, hogy a kisantant államokkal való tárgyalások legfontosabb célja az egyes államokban élő magyar kisebbségi népcsoportok érdekeinek megvédése és sorsának lényeges megjavítása. A fegyverkezési kérdésben, amint a megegyezés szövegéből világosan kitűnik, valóban sikerült a teljes megegyezés létrehozása.

Possonyi László:

Üldözni fognak titeket

Egy francia fiatalember és egy orosz aszszony szerelme: ez a témája Possonyi László könyvének. De nem a megszokott szerelmi történetről van itt szó: két világ, keresztény Európa és pogány Szovjet ütköznek össze ebben a tragikus vonalomban, hagyományok válnak értelmetlenekké és jelszavak céltalannak, hogy ebből a megdöbbentő összeomlásból, a szenvedésnek ebből a feneketlen éjszakai kádjából a megfeszítésre éretten kerüljön ki a két szerencsétlen ember.

Révai kiadás. Ára szép vászonkötésben 202 lel.

szerződés katonái záradékai, amelyek 20 év óta rendellenes helyzetet határoztak meg és a dunai viszonylatban a feszültség okát idézték elő, porrá omlottak, mint a háborús lelkelet utolsó maradványai. Ez a tény az olasz közvélemény a legnagyobb rokonszenvvel és örömmel veszi tudomásul, mert ebben hozzájárulást lát a megértés és együttműködés megalósulásához.

A bledi egyezmény belgrádi politikai körökben élénk meglepéssel fogadták. Megállapítják, hogy a kisantant valamennyi értekezlete között az ideai értekezlet tekinthető a legfontosabbnak, mert az végül jelenti a Dumamedencében kifejlődött veszélyes feszültségnek.

Sajnos, a kisebbségi kérdésben hasonló eredményt eddig nem lehetett elérni, de megvan a remény, hogy a tárgyalásoknak a kisantant részéről kiadott közleményben is jelzett és kívánatosnak tartott folytatása során ezeket a függőben maradt kérdéseket is oly módon fogják rendezni, hogy azok Magyarország jogos kívánásait és igényeit megfelelőképpen ki fogják elégíteni.

A Pesti Napló így ír:

— Meggyőződésünk szerint a most bejelentett ideiglenes megállapodásnak igazi értékét csupán a jövő fogja megmutatni, még pon-

Varga káplár

Írta: Ormos Gerő

Abban az esztendőben, nyár derekán annyira méregbe gurult a Nyitra, hogy egyik napról a másikra előntötte a réteket, kertiakat, bemászott a városzúlék utcáiba, apró proletárházaiba. Jókora záporok mosogatták a hegyeket, alaposan megdagadtak a kis patakok, hőmpolygott lefelé a mocsok, sárga víz s a Nyitra egyszerre levetette szelídégét. Dölyfős zuhogással ontotta a vizet. Ahol partot ért, felhalmozta a szemetet, szénát, szalmahordalékot, faszagat, elragadt falusi oldalabokát s rengeteg hullott gyümölcsöt. Hozott magával néha egy-egy kutyát, macskát, sőt a vár alatt fulladt mókust is szedték ki belőle.

Volt néhány utca, ahol keskeny hidakat vertek az emberek, sokan esónakon közlekedtek, az aprónép pedig felcsavart nadrággal s ölbekapott szoknyával gázolt a vízben.

Ugy volt akkor, hogy ki kell költöznünk a lakásból. Este még csak a hátsó udvar kerítésén alatt bujt be a víz, lestük tán tíz óráig is, hogyan furakodik előre s reggelre ott állott a konyhaajtó előtt.

Anyánk rémülten, fehér képpel rendezgetett bennünket.

— Itt maradtok! Nem szabad lemozdulni a lakásból! Hideg a víz és nem lehet tudni, hol milyen mély...

Csak állottunk a nyitott ajtóban, szeretünk volna belegázolni a nagy vízbe, de magunk is megszeppentünk anya ijedségétől.

Azt mondogattuk fontoskodva:

- Ha mekkora víz!
- De jó lenne egy csónak!
- Kimennénk vele a rétre!

Később valamelyikünk papírhajót csinált, szabadiítottunk a sárga vízre s akkorákat kiabáltunk, hogy anya siró hangon panaszkodott:

— Hallgassatok! Meghasad a fejem!

Visszakotródtunk a lakásba, összehajítottuk s arról tanácskoztunk, mit csináljunk, ha most idehoznák nekünk a Subela csónakját s azt mondanák: „Itt van, gyermekek, tegyetek, amit akartok...”

Aztán tíz óra tájban valami hivatalos emberek jöttek, méregették a vizet, megnézték a falakat, a lakás belsejét s elmentek morogva.

Anya a kapuig kísérté őket s úgy jött vissza, oly ijedten, mint akit mindenki elhagyott. Mint egy magáramaradt ötygermekes asszony, aki hiába kér és hiába vár segítséget a veszedelemben. Az urak azt mondták neki, hogy legyen nyugodt, nincs semmi baj, a házat nem éri még a víz s felülről apadást jelentettek.

Nekifogott hát főzni s egyre vesződt, hogy benn tartson a lakásban.

Délután aztán beállított Varga káplár. Valahol nem messze tőlünk dísznőhizlalót tartott a katonaság s Varga káplárt odavezényelték felügyelő tisztiesnek. Katonáiársai csak isteték káplárnak neveztek, mert mindig az imadós játékokra. Alacsony, őszülő emberke volt ez a Varga káplár, odafent Barsban négy gyermek s egy kövérke aszony sirta. Kivitték egyszer a frontra is, beszéltek, hogy Isten nevében, becsülettel állta a sarat s kapott is egy könnyű sebet a lapockájára. Kiheverte, kazaengedték két hétre a családjához s idehozták a hizlalóba, s mérte ki az állatok eleségét s ő parancsolt néhány közlegénynek.

Mondom, aznap délután beállított s megállított a konhába szelíd, jóságos mosollyal. Megsimogatta, megcsipkedte arcunkat s megkérdezte anyát csendesen:

— Nincs valami baj ezzel a nagy vízzel? Nem kéne segíteni, mert itt vagyok... nagyon szívesen...

Anya csak mosolygott erre a félénk, apró emberre s megköszönte a jószágot.

Akkor Varga káplár kivezetett bennünket a ház elé, ő maga leült egy lócára, mi körülfigyeltük, egyik-másik felkapaszkodott a térdére s játszott a szép fehér csillagjaival.

Kívül morogva futott a Nyitra, döngette gyanze deszkakerítésünket, a mennybolton gondör bányafelhők pihentek s Varga káplár azt mondta valami furcsa, zenélő hangon:

— Te vagy a Pista fiam, te a Jankó fiam, te a Mária lányom, s te a csepp Zsófikám... — Átfogott bennünket vékony kariatával, csókoltatott, simogatott s mi úgy állottunk, úgy hámászkod-

tunk, hogy nem is tudtunk szólni.

Elkeresztelt bennünket a saját édesgyermekéi nevére. Valami rappedt fájdalom apai vágyakozással elhozta magához a családját s úgy ömült ennek, úgy csuklott, botladozott a hangja, hogy elhallgatott hirtelen.

Nekieresztette a szeméit a sárga víznek, kiszáradt a szája, katonagallérija felcsuszott a vékony nyakán s remegtek a térdel.

Aztán megint beszélni kezdett. Suttogva, úgy, hogy alig hallottuk.

— Pistikém... fáj még a kis kezéd? Ugy-e gyógyul, kicsi fiam? Apa meggyógyítja, ne félj... Zsófikám, aludni szépen! Nézzé meg az ember! Ejnye, Jankó, mi lesz a tanulással?

Akkor a hugom felkérdezett csodálkozva:

— Ki az a Jankó, katona bácsi?

Varga káplár arcán kínos mosoly ömlött el. Lerakott bennünket az öléből, sapkáját ráhuzta a homlokára s azt mondta pirosan:

— Egy fiucska... a kisfiam...

Lerázta magáról hirtelen ezt a hangulatot, megcsapkodta arcunkat s hangosan nevetett.

— Ugy-e, szépen mesél a katona bácsi, gyerekek? No, gyerünk szépen, a katona bácsi hazamegy, mert kikap!

S elment furcsa mosollyal, erőltetett jókedvel.

Ugy volt aztán, hogy a víz másnap elapadt az udvarunkról. Lágy iszap maradt a helyén s rengeteg szemét, amit összehordott a kertből.

Varga káplár pedig átjött minden délután s hol a kertben, hol a ház előtt állított bennünket maga köré, hogy beszéljen a gyerekeivel.

Mi magunk is átéztük hozzá, ha alkalom kínálkozott. Ilyenkor aztán leült katonaszékre, leakasztotta barna kenérszákját, bicskát, nyitott s markunkba nyomott egy karéj komiszkenyert.

— Egyetek, fiam! Te is, Jankó, te is Zsófikám! De vigyázzatok a fogaitokra, mert kemény!

Ropogtattuk egérfogainkkal s hallgattuk az öreg meséit.

Egyszer aztán azzal állított be hozzánk Varga káplár, hogy elmegy, áthelyezték, tán kiküldik a frontra s nem is jön vissza többé.

Anyánk szegény, aki két éve sirtott a hónapok óta hiába várt egy embert, őt apró kőlyök apját, nem is tudott szólni erre a hírre. Arra

tosabban: azok a nyilván hamarabb meginduló tárgyalások, amelyek a jugoszláv, román és cseh állami fennhatóságok alatt élő magyar kisebbségek sorsáról lesz szó. Magyarország mely a jószomszédi viszony kialakulásában mindig előzékeny, türelmes és az európai politika legnemesebb hagyományainak szellemében lojális volt, nem jogtalanul reméli, hogy a vele szemben álló tárgyalófelek is tiszteletben fogják tartani a magyar nemzeti politikának ezt a vitális kívánságát.

A *Pesti Hírlap* a következőket írja:
— A fegyverkezés egyenjogúságának elismerése és a békés törekvések hangoztatása még távolról sem oldja meg a dunamenti államok valóban békés együttműködésének problémáját. Ha a bledi megállapodás után nem következik el mélyreható változás az utódállamok felfogásában és magatartásában, úgy az, ami most történt, csak annyit ér, mint az az operauyilány, amely után elmarad maga az opera.

Az *Ujság* szerint: A bledi határozattal közelebb jutottunk az igazsághoz, a nyugalom és a béke lehetőségéhez, a megértéshez, ami Magyarországnak nagy érdeke, de ugyanakkor nagy érdeke egész Európának is. A határozat egy lépés előre azon az úton, amelyen minden művelt, jószándékú nemzettel együtt akarunk haladni.

Helybenhagyta a budapesti Kuria Szálasi Ferenc ügyében a tábla ítéletét

Enyhítő körülménynek számították a vádlott politikai rajongását

Budapestről jelentik: A Kuria szerdán délután hirdetett ítéletet Szálasi Ferenc ügyében. A Kuria a táblai ítéletet teljes egészében helybenhagyta. A Tábla annakidején háromévi fegyházra súlyosította a törvényszék 8 hónapra szóló elsőfoku ítéletét. Az ítélet indoklásában a Kuria kimondja, hogy Szálasi a hatalom átvételére törekedett és 10 évre parancsuralmat akart létesíteni. Célja elérésére fegyveres erőszakot is igénybe vett volna. Enyhítő körülménynek vette a Kuria a vádlott politikai rajongását.

gondolhatott, hogy odafent Barsban ugyanúgy szomorkodik egy asszony s hiába várja ezt a vékonyka apát négy csepp gyerek.

Varga káplár pedig leült egy székre a konyhában s mellére esett a feje.

— Elmegek...

Ugy mondta ezt, oly szomorú rezgéssel, hogy lepiittyedt a szánc s megnevésedtek a szemek. Ott állottunk előtte, szerettünk volna belemarkolni a zubbonyába, kihuzni az udvarra, körülfutkosni vele a kertben, hogy ne szomorkodjék, ne vessen s meséljen inkább valami vidámat, amin harsogó nagyokat kacaghatunk. Szerettük volna ezt a kacagást odadobni az ölébe, a szívébe, hogy ragyogjanak a szemei, ne vessen ő is és mondja, hogy Pista fiam, Zsófiika lányom.

De Varga káplár nem mesélt. Ugy kuporgott a széken ez az összetört negyvenöt esztendő, hogy anyánk elfordult s megpróbálta vigasztalni.

— Majd visszajön s rendben lesz minden.

Akkor úgy tűnt, valami gyenge bátorság szállta meg az öreget.

Felállott, kezét nyújtott anyának s azt mondta:

— Isten vele. Köszönöm a gyerekeket...

Ügyetlenül, sután bucsuzott, de minden rezdülésében ott égett megcsapkodott apasága.

Azt mondta anyának:

— Elkísérhetnek a gyerekek? Csak ide a sarokig...

S mi közrefogtunk, úgy mentünk vele, mint a tulajdon gyerekei...

A sarokon aztán leguggolt mosolyogva, odavett maga elé sorba bennünket s megcsókolta a homlokunkat.

— Isten veled, Pistikém, Janókám, Mária-kám, Zsófikám... Istenke vigyázzon rátok... És vigyázzon apára... Isten veletek...

És olyan peckesen, katonásan verte bakancsait a pupos gránitokra, hogy kacagás buggyant elő a száncok.

Hangosan kiabáltunk utána:

— Katona bácsi, tü, tü, tü, elmaradt a többi...

Később elcsendesedtünk s amint eltűnt Varga káplár az utfordulóban, úgy megkönnyeztük, mintha édesapánkat bucsuztattuk volna...

**A Pyramidon-t sokszor
utánozzák.....**

ezert kell mindig a **„Bayer“** keresztre ügyelni! Ez a jel arra figyelmezteti a vevőt, hogy a világhírű **„Bayer“** cég szavatolt gyártmányainak paratlan gyógyhatásáért, tiszta minőségéért és teljes ártalmatlanságáért.

Pyramidon

TABLETTÁK

valódiak csak a **„Bayer“** kereszttel.

Horthy Miklós és kíséretének látogatása Helgoland szigetén

A magyar kormányzó megtekintette a legerősebb német tengeri erődítményt

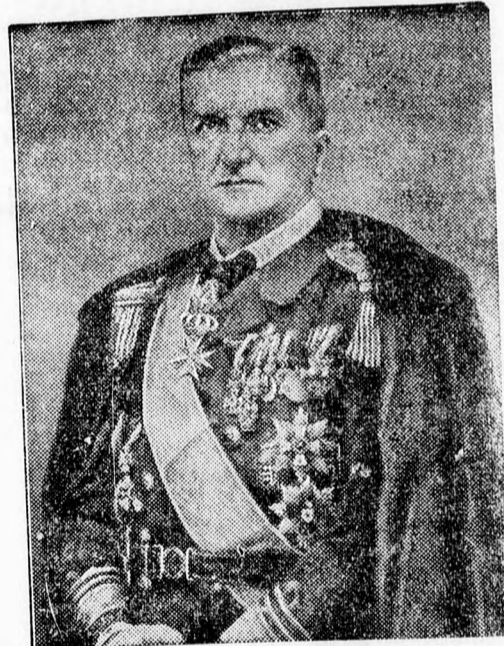
Berlinből jelentik: A *Patria* yacht fedélzetén a magyar kormányzói párral és kíséretével, valamint *Hiller* vezér-kancellárral és kíséretével kedden délután három órakor megérkezett Helgolandba. A hajó a parttól nagyobb távolságra vetett horgonyt. Az első motorcsónakon *Horthy* kormányzó és *Hiller*, valamint *Imrédy*, *Kánya* és *Rátz* miniszterek, *Raeder* tengernagy, *Brauchitz* és *Keitel* tábornok és *Sztójay* Döme berlini magyar követ indultak a part felé. Ami-

újából megkezdte felépítésüket.

Délután félnégy órakor a kormányzó felesége is elhagyta a *Patria* yachtot és felszállt a százötven személyt befogadó *Hindenburg* motorcsónakra. A csónak ezután elindult a sziget megkerülésére. Az út félórát vett igénybe. Ez alatt a többi vendégek is partraszálltak. Csakhamar az egész partvidéken megjelentek a fürge, hullámtörő csónokok, amelyek különleges konstrukciójuknál fogva dacolni tudnak a szá-

Hitler Adolf

Horthy Miklós

kor a motorcsónak a part felé közeledett, ágyúdörgés jelezte, hogy a magas magyar vendégek megérkeztek a német birodalom egyik legfontosabb tengeri erődítéséhez. A parton *Böhm* admirális, Helgoland parancsnoka és a kikötő személyzete üdvözölte az érkezőket. *Hitler* és *Horthy* kormányzó elvonultak a tengerész díszszázad sorfala előtt, beirták nevüket a kikötő aranykönyvébe, majd az erődök parancsnokának vezetésével elindultak az erődítmények megtekintésére. Az erődöket, amelyek a világháború alatt megközelíthetetleneknek bizonyultak, tudvalevően a versaillesi szerződés értelmében maguknak a németeknek kellett felrobbantaniok. Az erődök tizenhat éven át romokban heverték, míg a Harmadik Birodalom

get körüli állandó, erős hullámveréssel. A csónokok piros-fehér-zöld színűek, mert Helgoland színei is ezek.

A magyar kormányzói pár fogadtatására a kikötő pompás, ünnepi díszet öltött. Amikor a kormányzó visszaérkezett motorcsónak-körútjáról és partraszállott, egy helgoland-i kisleány hatalmas piros-fehér-zöld összeállítású rózsacsokrot nyújtott át neki; egy másik kisleány pedig tálcán piros tengeri rákkal kedveskedett a kormányzónénak. Ezután Helgoland lakosai nemzeti viseletben vonultak el Magyarország kormányzójának felesége előtt. A kormányzó sorra felkereste Helgoland szép kilátást nyújtó pontjait és megtekintette a helgoland-i akváriumot is, majd visszatért a *Patria*

Védekezzünk a fertőző betegségek ellen
rendszeres és mértékletes sörivással!

Igyunk Dreher Haggenmacher sört,

mindenütt kapható!

Szentgyörgy sör és Dacia sör világos gyártmányok.
Excelentia és Bak barnasör speciálítások.

yachtra. Ugyanekkor érkeztek vissza a hajóra Hitler birodalmi vezér és Horthy Miklós kormányzó is. Este a hajón díszbéd volt. Horthy kormányzó a Grille őrnaszádon töltötte az éjszakát. Szerdán a Patria yacht elindult Hamburg felé.

Hamburgból Berlinbe utazott Hitler és Horthy Miklós

Hatalmas tömegek ünnepelték a magyar államfőt

Hamburgból jelentik A Patria jacht fedélzetén Hitler birodalmi vezér és kancellár, Horthy Miklós kormányzó felesége, kíséretével szerdán reggel megérkezett Hamburgba. A kikötőben és a parkon óriási tömegek ünnepelték a magyar államfőt. A kormányzó és Hitler a hamburgi kikötőben átszállt a Hamburg ne-

vű állami jachtra, velük együtt utaznak Imrédy, Kánya, Ribbentrop és más német katonai főméltóságok. A jacht sétahajózásra indult a hamburgi kikötőben. Délben díszfogadás volt a hamburgi városházán. A kora délutáni órákban Hitler és Horthy különvonaton Berlinbe utaztak.

Oriási lelkesedés és érdeklődés a második radnai egyházmegyei zarándoklat iránt

Amint már közöltük, Fiedler István megyéspüspök papjait és híveit szeptember 16. és 25. között a második egyházmegyei zarándoklatra: Máriaradnára vezeti. Eddig két különvonat biztosan indul: szeptember 16-án Szatmárról és szeptember 24-én Nagyváradról. Az indulás pontos idejét a rendezőség később közli. Több oldalról érkezett kérdésre a rendezőség közli, hogy mivel különvonatról van szó más személyazonossági igazolvány nem szükséges. A főtisztelendő plébános urak beküldik a résztvevők névsorát és azoknak személyazonosságát a különvonatot vezető titkári igazgató fogja igazolni. A papok és hívek nagy lelkesedéssel fogadták a főpásztor szándékát és máris tömegesen jelentkeznek a szent-zarándoklatra. Aki csak teheti mindenki felhasználja a kedvező alkalmat, hogy a zarándoklaton való részvétellel kimutassa a Boldogságos Szűz iránt érzett gyermeki tiszteletét és szeretetét. Akik már tavaly résztvettek, még mindig melegen érzik, mennyi sok szent lelkiörömben

volt részük a Boldogságos Szűzanya kegyhelyén. Szent hitükben megerősödve, lélekben megtisztulva érkeztek haza s a szent öröm még az otthonmaradottakra is csodálatos hatással volt.

A jelentkezők számához képest szeretnénk Szatmárról, Gilvácrról 1. Nagykárolyból, Ermiályfalváról, Székelyhidről és Nagyváradról külön vonatokat indítani és pedig szeptember 16. és 25-e között, Máriaradnán egyidőben csak egy különvonat utasai vesznek részt a zarándoklaton, hogy ájtatossági gyakorlatukat kényelmesen elvégezhessék. (Pl. 16-án indul Szatmárról az első vonat, ennek utasai 17-én egész nap Radnán lesznek és este térnek vissza ugyancsak Szatmárra, hogy 18-án már a második csoport indulhasson.)

A RÉSZVÉTELI DIJAK:

Szatmárról	— — —	220 lei
Gilvácrról	— — —	210 lei
Nagykárolyból	— — —	200 lei
Ermiályfalváról	— — —	180 lei
Székelyhidről	— — —	150 lei
Nagyváradról	— — —	130 lei
Szalontáról	— — —	100 lei

Ezen összegekben befoglaltatik az utiköltség oda és vissza és az a néhány lei, melyet a radnai rendháznak vonatonként szentmise intencióra óhajtunk. Akik tömeg vagy egyéni szállást óhajtanak, ebbeli kívánságukat a nagyváradi Egyházmegyei Hivatallal a főtisztelendő plébános urak útján közöljék. A rendezőbizottság ezután kéri a főtisztelendő plébános urakat jól értessék meg híveikkel, hogy a különvonatok km-díja egyrészt tavaly óta emelkedett, másrészt pedig különböző illetékek járulnak hozzá és utólag semmiféle pót-díjat szedni nem akarunk, így ez az oka a tavalyi és mostani út díjkülönbözetének. Azt is tudatja mindenki, hogy egy ilyen utnak elég lényeges kezelési kiadásai is vannak. Ha meggondoljuk, hogy egy egész harmadosztály Szatmártól és vissza kb. 880 lejt tesz ki, akkor hisszük, hogy a zarándok utazás költségét senki sem fogja soknak találni. Utolsó jelentkezési határidő szeptember 1. Amennyiben a szükség úgy kívánja, az egyes tudnivalókról esetről-esetre értesíteni fogjuk a zarándokokat. A rendezőbizottság közli még azt is, hogy legalább 300 utas jelentkezése esetén különvonatot indít Halmiból is

DEHÁNYZIK? Olvassa el feltétlenül!

Az erős dohányzás következményei

c. értékes munkát.

A tartalomjegyzékből: A dohányzás. A dohány, mint mérgező. A heveny nikotinmérgezés. Szedülés, nehéz légzés, szívdobogás. Az idősebb nikotinmérgezés. A nikotin és vergukor. A gyermek és a dohányzás. A szem. A légzőszervek és a dohányzás. A dohányzás és a rák kérdése. Az emésztőszervek (gyomor, bél) és a dohányzás. A nő fajfenntartó értéke. Az idegrendszer és a dohányzás. Kéz- és fejremegés. Elmezavar, görcsök, fejfájás, álmatlanság. A dohányzás kozmetikai következményei. Az erős dohányzásról való leszokás vagy ennek mérséklése. Akaratkifejtés. Az erős dohányzás artalmainak csökkentése stb. Irta dr. Somogyi Béla. Ára 35 lei.

Szélesedik a cernauti-i állampolgársági hamisítások ügye

Letartóztatták a megyefőnökség közigazgatási igazgatóját és több magasrangú tisztviselő letartóztatását várják

Bucuresti. Saját tud. A cernauti állampolgársági hamisítások ügye mindegyre szélesedik. A tegnapi napon több orvost letartóztattak. Az orvosok ugyanis 1920-ban lemondtak a román állampolgárságról, aktáikban mégis úgy volt feltüntetve, hogy optáltak, tehát hamis uton jutottak az állampolgársághoz. Ugyancsak letartóztatták a megyefőnökség közigazgatási igazgatóját. A közeli napokban még több magasrangú tisztviselő letartóztatását várják.

Titeanu propagandaügyi államtitkár a latin testvériségről

A brassói latin egyetem, amelynek látogatottsága évről-évre bővül, most zárult le. A záróünnepélyen megjelent Titeanu sajtóügyi államtitkár is, aki üdvözölte a latin országok jelen-

Titeanu miniszter

lévő képviselőit: Thiebaudet francia, René Braey svájci, Henry Tronchon francia és Guido Lorenzi olasz professzort. Serban professor, a latin egyetem vezetője néhány keresetlen szóban üdvözölte Titeanu minisztert, aki hosszabb beszédben válaszolt. Mindenekelőtt méltatta Károly király öfelségének nagy nevelő munkáját és utalt arra, hogy Mihály nagyvajdát is öfelsége legfelsőbb óhaja szerint nevelik. Ezután az országos mozgalomról beszélt, amelynek keretében a fiatalokat a tisztesség, a fegyelem és a bajtársiaság szellemében nevelik.

René Braey professor megköszöni a szives fogadtatást és kijelenti, hogy az a kapcsolat, melyet a román nép és a francia nép között talált, arra buzdítja őt, hogy a latin szellem ápolója legyen és a két nemzet ifjúságának kulturális és szociális téren való közeledését segítse elő. Guido Lorenzi olasz professor sajnálja, hogy csupán olasz nyelven fejezheti ki magát, majd ő is megköszöni a szíves fogadtatást.

Thiebaudet tanár a lyoni román-magyar baráti társaság dísztagságát ajánlja fel Titeanu miniszternek. Ezután a jelenlevők elénekelték a nemzeti himnusz, és „A mi zászlónkra” című hazafias dalt.

A latin szellemi barátkozás e megnyilvánulása után a tanárok és a diákok beirták nevüket az emlékkönyvbe, majd meglátogatták a nemzeti turisztikai hivatal által rendezett országos kiállítását.

**Püspökfürdőbe érvényes
kedvezményes kád- és tü-
körtürdőjegyek kiadó-
hivatalunk bankaphatók.**

Gunda Gyula:

Repülőszolgálaton Franco seregeiben

Élmények a spanyolországi polgárháborúból

A „Magyar Lapok” kizárólagos közlési jogával.

Utánnymás még kivonatossan is tilos.

XIV.

Az alacsonytámadó századot, ahol négy napig vendégeskedtem, tegnap délután felrendelték Talavera de la Reinába, a mostani napok harcainak gyújtópontjába, hogy bevessék a brunetei csalába. A háború, úgy látszik, egyre komolyabbá válik s vége az eddigi, aránylag kényelmes harctéri szolgálatnak. Tegnap reggel még a déli fronton voltunk az ellenség felett s ma már rohannunk kellett Talaverába. Úgy látszik, komoly baj van itt. Az azelőtti viszonylagosan csendes madridi országra, amely felett annyiszor repültem, most szinte rá se lehet ismerni. Szakadatlanul hatalmas gépkocsioszlopok rohannak rajta, löszert szállítanak és csapatokat. Ma fejeződött be az első nagy átesoportosítás, amelyhez Franco tábornok kénytelen volt tizenötezer embert elvonnai az északi hadszíntérről, hogy a vörösök legtehetségesebb hadvezérének, Miaja tábornoknak sikeres áttörését elszigetelhesse.

Hatvan tonna bombával száguldunk Brunete felé

Salamancában a légi erők parancsnokságán akkora a sürgés-forgás, hogy csaknem eltapossák az embert a folyosón, hát nem sokat várok itt. Még az is lehet, hogy nem kapnék gépet, hiszen betegállományban vagyok. Végigszáguldok hát a repülőtereket. Három repülőter van Salamancában s olyan sűrűn állnak mindegyiken a gépek, mint életrészkor a csirkék az udvaron. Látnivaló, hogy minden másutt nélkülözhető repülőgépet ide-rendeltek a nagy ellentámadásra. Sürgölődöm, beszélek, vitatkozom, hogy nekem gép kell, de sajnos, gazdátlan gép nincsen. Már-már úgy látszik, hogy kimaradok az egész ügyből s indulhatok hazafelé, mikor egy ismerős főhadnagy a soriai bombázóktól száguld ki a repülőterre. Ő futatízt s Soriába igyekszik. Ez az én emberem! Délelőtt a repülőparancsnokságon legalább százszor hallottam, hogy holnapra nagyobb bevetésre kell számítani. Soriában hát talán kaphatok még beosztást. Elfogom a barátomat.

— Veled megyek!

Beszélgetésre nincs sok idő, azt mondja:

— Jó!

Aztán már bent is vagyunk a gépben s repülünk Soriába. Ott újra kezdődik az egész izgalom. Gépet, gépet okvetlenül. Szerencsére az egyik második pilótának már három napja iszonyúan fáj a foga s így megkapom a helyét. No végre! Ez is jobb a semminél. Aztán szobát keresek, ahol meghálhatok. Azt hittem, ez egyszerű feladat lesz, ám szobát még nehezebb szerezni, mint gépet. Meg kell elégednem egy keskeny fürdőszobával, egy kádba vetett ággyal; ezt is csak az idegen pilótatiszt tekintélyével tudom kiharcolni magamnak.

Július 12, reggel fél hét s már kint vagyok a repülőteren és vizsgálom a gépeket. Modern bombázók állnak hosszú sorban egymás mellett, mind olyan típus, amelyet még nem repültem. Kétezer kilogram bombát tudnak magukkal vinni s a sebességük négyszáz kilométer. Ez már korszerű teljesítmény!

Hét óra harmincötör indulunk. Az idő-

Sajnos, Talaverában el kell búcsúznom az alacsonytámadó századtól, mert szabadságáról visszajött az a pilótatiszt, akinek a gépét eddig repültem. Nem mondhatom, hogy ez a négy-napi szolgálat összetört balkezemnek valami nagyon hasznára vált volna, mert alaposan megdagadt s a sevillai orvosprofesszor, aki kezelt eddig és aki azt rendelte, hogy Monte Mayor fürdőiben kuráltassam magamat, bizonyára alaposan összeszidna kezem állapotának láttára, ám oda se az egészségügyi hátrányoknak. Sokkal fontosabbak azok a katonai tapasztalatok, amelyeket most itt az elkövetkezendő és teljesen korszerű fegyverekkel vívandó légi csatákban szerezhetek. Mert minden áron részt akarok bennük venni. Gépem azonban nincsen, tehát Salamancába sietek, hogy szerezzek magamnak. Végre is nem maradhatok ki a spanyol háború legnagyobb igérkező légi csatájából.

járásjelentések szerint Madrid felett tiszta a levegő, a Guadarrama hegység felett azonban borult. A harminc bombázó startja kissé hosszadalmas, mert rajonként kell indulnunk. Sajnos, nincs sok időm figyelemmel kísérni az egész köteléket, mert saját gépemmel vagyok elfoglalva. Az első pilóta derék fiú, szabadkezűt enged, hogy a gép tulajdonságait gyorsan megismerhessem s ugyancsak tapasztalhatok.

Vadászgépek rohannak meg bennünket

Ahogy közeledünk a bevetés színhelye, az ellenségtől elárastott terület felé, a légtér, mintha csak varázsütésre történnék, egyszerre

Működésem azzal végződik, hogy behúrom a futószerkezetet, aztán végre körülnézhetek.

Gigantikus látvány ezeknek a négyszázkilométeres sebességgel zúgó gépszörnyetegeknek a csoportja. Olyanok vagyunk, mint a mesebeli griffmadarak. A három gépből álló rajok ékalkatban mennek, a tíz raj együtt viszont oszlopnak nevezett zárt köteléket alkot, vagyis a rajok egymást takarva, egymás mögött, hátrafelé lépcsőszerűen emelkedve repülnek.

Almazán és Barahona környékéig ezer méter magasságban szállunk s ott egy osztály (harminc gép) vadász csatlakozik hozzánk.

Segovianál kisebb felhőtömegbe kerülünk s a pilótasapkába épített hallgatókon keresztül megkapjuk a vezérgép parancsnokától a rádióközvetített parancsot:

— Lépcső jobbra!

Ez annyit jelent, hogy az oszlopban repülő rajok az eddigi tengelyhez képest most jobbra hegyes szögben fejlődnek fel. Ez az alakzat ugyanis csökkent látási viszonyok között, zárt kötelékben való repülésnél sokkal előnyösebb, mint az oszlop. A rádióösszeköttetés jól működik, a lógó antennákat nem kell kiengedni. Közel vagyunk a célhoz, elég a merev antenna is. Magasságunk most háromezer méter.

A vadászkötelékek is keresztül vergődnek a felhőtömegeken, aztán, hogy áthaladunk a Guadarrama-hegység felett, egyszerre kitiizsul az idő és napsütésben szállunk tovább. A vadászok igen nagy magasságban vannak felettünk és előttünk szállnak.

Es most készülődünk, mert már közel járunk a célhoz. Mozgás támad a gép belsejében, a géppuskalövészek a csavaró szerkezetekkel fölemelik a forgatható géppuskák kupoláját, mi beljebb toljuk a gázkarokat, aztán ismét felvesszük a rajokkal az oszlopalakzatot. A motorok szinte örjöngve dolgoznak, sebességmérőnk 360 kilométert mutat.

Letekintek, de oly magasan járunk, hogy csak térkép után ismerem meg Escorialt. Itt van a spanyol királyok legendáshírű, évszázados kastélya. Pár pillanat s máris feltűnik az a terület, ahol most nagy csata dül s ahova igyekszünk.

Villanueva de la Canada a cél. A tegnapi este kapott tájékoztatás szerint az ellenség egész ideig tolta előre az összezsúfolt internacionális dandárok anyagi utánpótlásának főbb tartalékait s állítólag ugyancsak itt székel a frontszakasz köztársasági csapatainak vezérkara is.

No, hatvan tonna bombasúly, azt hiszem, alaposan meg fogja zavarni működésüket.

Franco tábornok (x) a Barcelona és Valencia között levő Vinaroz közelében flottaszemlét tartott. Képeink Franco tábornokról egy nemzeti spanyol hadihajón annak megszemlélése közben készült.

Walter János

Isten képe a természetben

Ujabb, bővített és átdolgozott kiadás,
sok képpel. Fűzve 110 lel.

Ez a könyv nemcsak Isten létét bizonyítja, hanem azt is, mennyire valótlan az a tudatos félrevezetésnek szánt megállapítás, hogy a tudomány és vallás nem fér össze. Aki Walter János érdekes és végig élvezetes könyvét elolvassa, csakis arra a végső következtetésre juthat, hogy igazi tudomány nem képzelhető el vallásosság nélkül, mert minden a dolgok végső okára, Istenre mutat. Nem is szólva az emberi test és értelem csodálatos építményéről és bámulatos strukturájáról, a legegyszerűbb fűszálban vagy a csillogó hópehelyben is ott látjuk ragyogni a teremtő Isten végtelen nagyságát.

meglepetésszerű a támadásuk, hogy az ember az első pillanatban szinte elveszti az áttekinthetést és nem tudja, melyik az ellenséges gép, melyik a saját. Hol vannak a mi vadászaink? Magasan felettünk és előttünk birkóznak: *egy másik ellenséges vadászostállyal állnak légi harcban, hát most nekünk magunknak kell helytállni magunkért.* De tömegünk olyan impozáns, olyan roppant erő ez a harminc bombázó, hogy nyugodtan és büszkén nyargalunk velük bele a harcba. Kezünk szorosabban fogja a volánt és szinte áhítatos nyugalom vesztünk erőt.

Balról előlről rohan ránk az első „szűnyograj.” Jól ismerem a formájukat, ezek az úgynevezett *rata-k az orosz „I-16”-osok és „I-17”-esek.* A két típus közt a különbséget csak akkor veszi már észre az ember, mikor közről tüzelni látja őket. Veszekedett iramban repülnek, *igyekeznek elválni az útunkat s ez sikerül is nekik.* Hányan lehetnek? Vannak vagy harmincan, ha nem többen. De mi is harmincan vagyunk, harminc bombázó, nincs eset, hogy a vadászok kitérthessenek bennünket útirányunkból. Nem engedjük.

És megütöközünk.

A pilótakabinnak üvegtejeje van s az egész le lehet emelni. Ez erre való, hogyha a gép kigyullad vagy bármi más oknál fogva zuhanni kezd, ledobja az ember ezt a tetőt és, hátán az ejtőernyővel, kiugrik a gépből, rábízva magát a sorsra, hogy vajjon kinyílik-e az ejtőernyő vagy nem. Hát egy rövid pillantást vetek erre a tetőre, egy pillantást a felénk zúgó vadászokra, aztán máris *elkezdenek mögöttem kalapálni géppuskáink. Zúg, harsog, vijjog, bömböl a levegő. Az egész légtér motorok őrvongásától és géppuskák ugatásától hangos. Az ellenséges vadászokból nem lehet mást látni, mint egy kétfelé nyúló, kicsi szárnyat s a szárny közepén, mint egy idomtalan fejét, a hatalmas motorokat.* Ha szembe jön a gép az utolsó pillanatban a géppuskák torkolattüze is felvillan és pech, pech, pech, *ezek az én gépem a lövedékek becsapódásai.* Nézek a benzintartályok felé, *hála Istennek épek.*

Ezt hát megúsztuk. A vadászostály most elfordul tőlünk, ám csaknem *ugyanabban a pillanatban megjelennek körülöttünk a légelhárító tüzérség lövedékeinek robbanási felhői.* S ezek a tüzérek odalenn nem dolgoznak rosszul, mert igen közelben pukkannak tőlünk a fehér és roppant gyorsan megnövő füstgomolyagok.

*Most egész a közelemben robbant egy légelhárító lövedék, gépem kissé megrezzen, tisztán hallom, egy erős becsapódás pattanó, kemény hangját, aztán esőnd, fél másodpercig esend. Egünk, vagy tovább repülünk? Ez a pár pillanat az izgalom maximuma és — repülünk tovább. Seholy tör ki füstfelhő a gépünkéből. De lehetetlen, hogy ezt a közeli robbanást simán megúsztuk volna! Hátrapillantok s az *első torony géppuskalövésze ott lóg élettelenül az ülés hevedereiben.* Halott vagy sebesült? A karja mozdul s a fejét egy parányit megmozdítja. Él.*

Míndez egy pillanat, vagy talán csak tört

része a pillanatnak. Körülbelül azon a ponton vagyunk, ahol a megfigyelőtiszt már célozhat s az ott ül a helyén, végzi a feladatát: céloz. Mi meg rohanunk. Most hallom a jellegzetes recsegést, a kioldókészülék hangját, olyan ez, mintha vasajtók nyílnának és záródnának; *most esnek ki a bombáink.* És elől? Előttem a többiek mit csinálnak? Mikor ezt gondolom, már látom is, hogy *a bombázóezred él-*

száza nyugat felé fordul. Az már elvégezte a dolgát. Hát mi is fordulunk utánuk. Tőlünk jobbra, Brunete felett, szinte a zsúfoltságig tele a légtér gépekkel, alattunk, mint a háborgó tenger habzó, forrongó, hőmpolygó füsttömeg. Ahogy visszatekintek, a fordulóban egy pillanatra kivillan előltem a füstből *Villanueva de la Canada.* Eg. Aztán összezsap felette a füst-tenger s megint nem látok belőle semmit.

Még egy vadászlámadás, de — hátulról

Már azt hiszem, hogy kijutottunk a pokolból, mikor egyszerre csak feltűnik, hogy az előttem járó gépek géppuskáinak kupolái mind hátrafelé fordulnak s a lövészek tüzelésre készülnek. Mi történt? A mi gépünk távirászá időközben kihúzta súlyosan sebesült géppuskalövészüket a hevederekből, helyébe ült s a kupola nyílását ő is hátrafelé fordítja

Háthatámadtak bennünket az ellenséges vadászok.

Helyzetemből nem láthatom az ellenséget, csak az előttem repülő gépek géppuskáinak kilövési szögéből sejthezem a támadás irányát. Az ablakhoz hajlok, gépem most úgy áll, hogy hátra tudok tekinteni s tanuja lehetek az ellenséges vadászlámadás utolsó mozzanatának.

A köztársasági vadászostály zárt oszlopok hosszengelyének irányából támad bennünket s *így tulajdonképpen csak utolsó rajunk veheti fel vele a tűzharcot, a többi gép nem lehet, nehogy saját gépet találjon.* Bombázó kötelekünk parancsnoka, ügylátszik, pillanat alatt felismeri a veszedelemet, erősen kanyarodóba viszi a bombázó osztályt, ám így is *éppen csak az első század géppuskái juthatnak*

kilövéshez. Kár, mert ha valamennyien tüzelhetünk, még elháríthatjuk volna a veszedelemet. Így azonban *az utolsó raj jobb kísérőgépe mögött egyszerre csak megjelenik egy féltelmes füstáv, a gép hirtelen oldalra billen és lángoló dugóhúzóban zuhanni kezd.* Az égő gép után még látok kinyílni két ejtőernyőt, két ember menti ott magát.

Most nagy körben kitérünk Brunete mögé, jobbra két vadászszázad harcol egymással, mi sietve hazafelé fordulunk. Avila felett behúzzuk a géppuskakupolákat, én átveszem a gép vezetését s a mellettem ülő főhadnagy hátramegy, hogy megnézze, mi van géppuskánk lövésével. Súlyos sebesült. Rádió érintkezésbe lépünk a vezérgéppel, hogy kiválhassunk a kötelekből és a sebesültet Salamancába vihessük. Megkapjuk az engedélyt, hosszengely körül hímálni kezdjük gépünket, hogy társaink figyelmét magunkra vonjuk, aztán kiválunk az ezredből s *egy óra múlva már a salamancai kórház műtőasztalán fekszik szerencsétlen bajtársunk.* Operálják.

Ezen a napon több mint négyszáz gép harcolt Brunete felett.

Szerda óta érvényben vannak a budapesti Őszi Vásár utazási és vízumkedvezményei

A szeptember 1-én kezdődő budapesti Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár látogatói ebben az évben egész rendkívüli kedvezmények igénybevételére jogosultak. A G. F. R. vonalain a visszautazásnál 50%-os, a MÁV. vonalain úgy az oda- mint a visszautazásnál 50-50 százalékos utazási kedvezményt kapnak, vízum nélkül léphetik át a magyar határt és a vízumért utólag sem kell a szokásos díjat megfizetni, mert Budapesten az útlevel lebélyegzősekor mindössze 2 pengő 50 fillér kezelési illetéket kell leróni. Budapesten a villamosvasutakra napi 1 pengős bérleteket válthatnak. A Vásár pénztáránál pedig kedvezményes szelvényfűzetet igényelhetnek, amelyet a pénztár díjtalanul szolgáltat ki és amelynek szelvényei kedvezményes jegyek váltására jogosítanak, csaknem minden olyan helyre. — fürdőkhöz, szanatóriumokba is. — ahol belépődíjat kell fizetni.

Az összes kedvezmények igénybevételére a vásárigazolvány jogosít. Ilyen vásárigazolványt bárki szerezhet magának személyenként 150 leiert. A vásárigazolványokat már napok óta árusítják az Európa utazási iroda és a Wagonok Lás Társaság összes fiókjai.

Az utazási és vízumkedvezményekkel már augusztus 24-ike óta lehet Budapestre utazni.

még pedig szeptember 12-ig. A visszautazásra az utazási kedvezmények szeptember 1-től szeptember 22-ig érvényesek.

Az Őszi Vásár egyébként legnagyobb siker reményében várja ünnepélyes megnyitását. A kiállítók számából és a jegyigénylésekből a teljes siker már is biztosítottak látszik.

A modern gyógyital!

A baj bajjal jár, tartja a közmondás s a gazdasági válságok mellett még elemi csapások, szörnyű bűncselekmények, betegségek és járványok okoznak mérhetetlen károkat és tizedelik meg a gondokkal küzdő emberiséget. De minnél súlyosabbak ezek a csapások, minnél szörnyűségebbek a tragédiák annál inkább igyekeznek az emberek azon, hogy keressék a mindenkori bajok ellenszereit s talán a bajok halmozódásának köszönhető, hogy a tudós kutatók sok olyan gyógymódot találnak, amiket az emberiség a maga javára fordíthat.

Hogy egyebet ne említsünk, az utóbbi években vált csak köztudomásúvá az a tudományos szempontból is mérhetetlenül nagy jelentőségű felfedezés, hogy a sörnek idegővő és ideggyógyító vitamintartama van. Majd közismert lett, hogy a tifusz ellen való védekezésnek legújabb és legnagyobb népszerűsége számító módja, az egyszerű rendszeres és mértékletes sörivás. Hírek érkeznek arról is, hogy a rák, Basedow-kór és egyéb betegségek véd- és gyógyszereit is a sörben vélték megtalálni.

A naponta sörrel élő embert és a sör barátait különösen érdekelhetik ezek a dolgok, amelyekből kiderül, hogy mi mindent nyújt az embernek a megszokott napi söradag. Védekezést nyújt az idegbajok, fertőző és járványos betegségek ellen, általános jóérzést, jó kedélyt, jó egészséget ad a sör melynek immár haterős törtenete van s amelynek fokozott örömmel hódol a mai nemzedék. Legújában a nemrég még száraz Amerika is

Ujdivaság!

Bitter Mathis:

Az Úr szántóföldje

Prédikációk töldműveseknek.

Ara fűzve 125 lei és portó.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hettől: Egész évre 300, fél évre 150, negyed évre 75. Magyarországon: Egész évre 40 P., fél évre 20 P., negyed évre 10 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepén 24 fillér. Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037. Telefon: 12-27.

Csúf szerkesztő: dr. Sulyok István

Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Hszaknyugati, északi szél, változó felhőzet, több helyen, főleg keleten eső. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

szentesítette a király a legfőbb gazdasági tanács megszervezéséről szóló törvényt. Bucaresti. Saját tud. A király aláírta a Legfőbb Gazdasági Tanács megszervezéséről szóló törvényrendeletét. A törvényrendelet előírja, hogy a tanács a miniszterelnökség mellett fog működni és véleményét minden egyes esetben kikérhetik a miniszteriumok. A tanács jogszertint, állandó és időleges tagokból áll. Jogszertint tagok: a nemzetgazdasági, földművelésügyi, pénzügyi, közmunkaügyi, egészségügyi és a légi és tengerészetiügyi miniszter.

A TEMESVÁRI EGYHÁZMEGYÉBŐL. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök Nagy István újműsést Bencsre, Rátka István újműsést pedig Knézre rendelte káplának.

ELINDULT CONSTANTÁBÓL KINABA A KOLERASZÉRUMOT SZÁLLÍTÓ HAJÓ. Bucaresti. Saját tud. Constantából ma indult el a Románia nevű gőzös, amely ötszáz kilogramm kolera elleni szérumot visz Bucarestből Shanghaiba. A szérumokat Cantacuzino professzor kémiai intézetében készítették és azokat a Nemzetközi Vörös Kereszt fogja kiosztani Kinában.

Jön
505 a csikkal!

Megvonták a falusi kereskedők és termelők italmérési engedélyét. Temesvár. Saját tud. A pénzügyigazgatósághoz most érkezett meg a pénzügyminisztérium rendelete, amely szerint az 1932. év. tehát még a szeszgyártási törvény életbeléptetése előtt kiadott falusi kocsmái italmérési engedélyeket október 1-ével árlejtés alá bocsájtják. A falusi kereskedők és termelők 1932. előtt kiadott italmérési engedélyeit ugyancsak megsemmisítik. Az utóbbiaknak azonban megengedik, hogy október 1-éig készleteiket eladhassák, illetve kimérhessék. A nagybani kimérők italmérési engedélyeit ezzel párhuzamosan felülvizsgálják. Ha megállapítják, hogy az illetők kimértékben is mérnek ki szeszes italokat, megvonják tőlük az italmérési jogot. Itt említjük meg hogy Temes megyében nemrégiben, egészségügyi okokból, huszonkilenc kocsmái engedélyt megsemmisítettek. Ezeknek birtokosai zsidó kocsmárosok, akik természetesen felebbtek a határozat ellen. A rendelkezés megváltoztatása iránti kérelmet most, bucaresti jelentés szerint, elutasították.

Országos szervezetet létesítenek a szesz- és szeszitalgyártó kereskedők. Temesvár. Saját tud. Több pálinka- és szeszitalgyártó kereskedő kezdeményezésére a nagybani italmérőket, valamint a pálinka-, bor- és sör-nagyraktárosokat országos szervezetbe akarják tömöríteni. Az alakuló közgyűlést aug. 26-ra Aradra hívták egybe, ahol azt a kereskedelmi- és iparkamara üléssternében tartják meg. A Temesvárról keltezett egybehívó szerint a szervezet megalakításán kívül egyéb időszerű ügyekkel is foglalkoznak az érdekeltek, így az italmérési engedélyek megvonásának veszélyével és a kocsmái engedélyek licitációjával is. A szesz- és szeszitalgyártó kereskedők egyébként országos jellegű jogvédő irodát kívánnak létesíteni Bucarestben.

Szabó Zoltán esperes, lelkes jubileuma. Székelyhid. Saját tud. Az itteni református egyházközösség vasárnap meleg ünneplésben részesítette Szabó Zoltán lelkesét, az érmelléki egyházmegye esperesét, lelkesi működésének 30-ik évfordulója alkalmából. A megható ünnepség a templomban kezdődött, ahol Orosz Lajos érkesterü lelkes mondott imát és egyházi beszédet. A helybeli dalárda éneke után az egyházközösség nevében dr. Gulácsy Sándor egyházmegyei ügyész, míg a presbiterium a nőszövetség, a tanítói kar, az ifjuság és az iskolás gyermekek részéről Bokor Imre, Borbély Józsefné, Péter Béla, Milotay Margit, Széles József, végül a lelkipásztorok nevében Borusz Lajos kiskerekij lelkes s a közigazgatási hatóság részéről Freniu Petre községi főjegyző üdvözölték az ünneplést, aki keresetlen szavakkal köszönte meg azt a lélekemelő és szeretetteljes ünneplést, melyben hívei részesítették. A díszes templomi ünnepséget társasbéd követte, amelyen a jubiléus esperes-lelkes tisztelői közül számosan vettek részt.

AZ IPAROSOK ORSZÁGOS KONGRESSZUSA. Az iparos szervezet delegátusai — mint azt már többször jeleztük. — augusztus 28—29-én országos kongresszust tartanak Segesváron. Napirend a következő: 1. A kongresszus vezetőségének megválasztása. 2. Az előkészítő bizottság jelentése. 3. Hogyan szervezkedjék az iparosság? 4. Mit kíván az iparosság? a) Az iparosság gazdasági problémái. b) Az új ipartörvény és annak gyakorlati alkalmazása. c) Kézműves-kamara. d) Iparos hitel és iparos szövetkezetek. e) Az iparos ifjuság problémái. f) Betegségügyi problémák. A gyűlésre utazó iparosok 50 százalékos vasúti kedvezményben részesülnek.

Hárommillió utjavítási munkálatokba kezdett Csik megye utjavítási hivatala. Csikszereada. Saját tud. A megyeháza ebben az évben utjavítási munkálatokra csaknem hárommillió lelt irányított elő. Számításba véve emellett a megyefőnökség rendelkezéseit, amelyek értelmében a megyei és községi országutakat azon a részen, ahol valamely magánbirtokos belsege fekszik, a birtok tulajdonosának kell karban tartani: örömmel állapítható meg, hogy az országutjavítások terén általános javulás és fejlődés észlelhető.

A IASI KÖZÉPISKOLÁK AZ IDÉN IS MEGHIRDETTEK A KULTURZÓNAS VIDÉKEK NÖVENDEKEI RÉSZÉRE A TANULMÁNYI KEDVEZMÉNYEKET. Csikszereada. Saját tud. A iasi tizenegy állami, görögkeleti, valamint görög katolikus felekezeti középiskola igazgatósága harminc ingyenes helyet ajánlott fel a fiúnevelőintézetben székely gyermekek számára. A jelentkezési határidő még nem telt le s így nem lehet tudni, hogy — a tavalyi mérsékelt érdeklődés után — az idén milyen eredménnyel zárul a pályázat.

Halálra itta magát egy gyimesi fiatal gazda. Csikszereada. Saját tud. Szócs Antal András gyimesi falusi 24 éves fiatal gazda huzamosabb időig volt társaival az egyik kocsmában. Anynyika berugott, hogy társai kísérték haza és a csürben fektették le. Reggelre halva találták a hozzátartozók. Megállapították, hogy alkoholmérgezés vézött a fiatal gazdával.

Dr. Ernst Häckel tanár nyelvpedagógus
VILAGMODSZERE

Tanuljunk könnyen, gyorsan angolul!

Az angol nyelv alapos elsajátításának könnyű és gyors módszere mindenki számára.

Írta: Dr. Szenczi Miklós

az Aberdeen-ni egyetem (Nagybritánia) Magisztere a báró Eötvös József Collégium tanára.

A helyes kiejtés pontos megjelölésével, szövegvezék és a feladványok megjelölésével, dr. Ernst Häckel tanár már ismert és közkedvelt módszere szerint feldolgozva és összeállítva, a kiváló szerző neve és a Häckel módszer világsikere biztosítékai az angol nyelvtan utjés-résége, kiváló értékei és rendkívül használható voltának.

Ez az az angol nyelvtan, melyből valóban a legrövidebb idő alatt, fáradság nélkül, örömmel és tökéletesen sajátíthatja el mindenki a ma már nélkülözhetetlen angol nyelvet.

Erre a könyvre vártunk!

Igen szép és gondos kiállításban füve 215 lei

Hétnapos utókúra a Püspökfürdőben

Báile Episcopesti — lángá Oradea Nagyvárad mellett

Viktoria Hotelben	Lei 875
Transilvania	1085
Dacia	1225

A hétnapos utókúrában bentfoglalják napi háromszori étkezés, lakás, gyógy vagy hullám-fürdő.

Ha reumában szenved, vegye most igénybe a kúrát. A fenti árak mellett augusztus 25-től a szezon végéig garatáljuk.

Feljegyzések

Magyarország kormányzójának németországi látogatása felhívta a német körök figyelmét több olyan magyar vonatkozású dologra, amely eddig szerényen és ismeretlenül húzódtott meg a hatalmas Birodalomban. Felfigyeltek többek között a berliniek a falak között lakó 3000 magyarra is. A legutóbbi népszámláláson 1933-ban, 3752 magyar állampolgár volt Berlinben. Számuk mostanáig csökkent, úgy hogy jelenleg háromezren vannak. A létszám csökkenését a német lapok a magyar állampolgárságu zsidók és még a weimari Németországba beszüremlt baloldaliak távozásával magyarázzák. A magyaroknak háromezres létszámukkal így is a harmadik legnagyobb külföldi kolóniájuk van Berlinben a lengyel és a csehek után.

A berlini magyarok közül sokan már 30 és még több éve laknak Berlinben.

Az, hogy a németek szeretik a magyar konyhát és a cigányzenét — példa erre a Nemzetközi Kézműipari kiállítás magyar csárdájának a sikere — arra a következtetésre indíthat, hogy a berlini magyarok nagy része a vendéglős iparban tevékenykedik. Valóban Berlinben csak 3—4 olyan vendéglő van, amelynek személyzete magyar. Sok vendéglő működik hamis magyar név és cégér alatt. Ezelőtt sok gyümölcs- és gabonakereskedő is volt a magyarok között. Minthogy ezek többnyire magyar állampolgárságu zsidók közül kerültek ki, számuk ma már nagyon kevés. A berlini magyarok ma többnyire iparosok, szabók és cipészek.

Rövidebb, vagy hosszabb idő óta laknak Berlinben a magyar tudomány és művészet képviselői. Központjuk a Collegium Hungaricum és a berlini egyetem Magyar Intézete. Ezek az intézmények a közmegebecsülésnek örvendő Farkas Gyula vezetése alatt állnak. Fivére, Farkas Béla ezredes, a berlini magyarok egyesületének az elnöke. Emellett van még egy másik magyar szövetség, amely példásan ápolja a nemzeti összetartozás érzését.

P. I.

Ujabb fűrészfűzemi tűzvész pusztított Csik megyében. Csikszereada. Saját tud. Az uzvölgyi kétmillió fűrészfűzemi tűzvész után, a Gyimesvölgyében is üzemi tűzvész pusztított. Egyik este, 8—9 óra között lángborult a „Gyimesvölgyi r. t. fűrészfűzemi” gépházának tetőzete. A tűz oltására azonnal munkába lépett az üzemi tűzoltóság és a lakosság segítségével sikerült is a tüzet eloltani. Így csak a gépház tetőzete lett a tűz martaléka, míg a többmillió gépek és anyagraktár sértetlen maradt. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet a gőzgepből kipattant szikra idézte elő.

BŰNVÁDI ELJÁRÁS INDULT A BIKSZÁDI CSODARABBI ELLEN. Szatmár. Saját tudósítónktól. A halmi pályaudvaron a rendőrség razzitát tartott, amelynek során előállították Weisz Simon talmudistát is. A húszéves fiatalembernél egyetlen iratot sem találtak, amellyel igazolni tudta volna magát. Weisz hosszas faggatás után bevallotta, hogy öt hónappal ezelőtt a magyarországi Orosháza községből átszökött Romániába és a bikszádi csodarabbi: Fisch Lázár talmud-iskolájában helyezkedett el. Mivel a hatóságok megállapították, hogy a fiatalember szabálytalan ittartózkodásáról a rabbi is tudott, bűnpártolás miatt Fisch Lázár ellen is megindították a bűnvádi eljárást. Weisz Simon felett a hadbíróóság fog ítélni.

Agyonrugta a ló a hetvenhárom éves székely gazdát. Csikszazreda. Saját tud. Kósa Imre 73 éves csikdanfalvi székely gazda befogta lovait, hogy a szomszédos Madaras községbe hajtsa. Amint a huzót akarta felvetni, egyik lóva felrugott és mellen találta az öreg gazdálkodót. Kósa még a helyszínen meghalt.

Új főtítikárt neveznek ki a temesvári kereskedelmi és iparkamara élére. Temesvár. Saját tud. Jelentették, hogy a nemzetgazdasági minisztérium Manuila Camil dr. kereskedelmi- és iparkamarai főtítikárt rendelkezési állományba helyezte. A kamara vezetősége ezzel kapcsolatban a napokban úgy határozott, hogy szeptember 1-éig, amíg a főtítikár szabadságideje tart, várákos állásponton marad. A kamarai vezetőség azonban most Suciu Mihai kormánybiztosnak a Banca Naționala fiókigazgatójának jelenlétében újra foglalkozott az ügygel és úgy döntött, hogy betölti a főtítikár állását. A határozat szerint azonban a kamara, a szokástól eltérően, nem ajánl a miniszternek kivülálló személyt kinevezésre, hanem Arzenovici Zoltán dr. és Pacurariu Ion dr. kamarai titkárokat előléptetésre terjeszti elő. A kamara kéri egyúttal a minisztériumot, hogy a főtítikár teendőit ossza meg a két előléptetendő titkár között, úgy hogy ők közösen töltsék be a főtítikári állást.

Gyengének bizonyul az ország kukoricatermése. Bucuresti. Saját tud. Az ország kukorica termése a nyári nagy szárazság folytán gyenge. Beérkezett jelentések szerint a termés csak a helyi szükségletek fedezésére elegendő, kivételre azonban nem kerül.

Megkivánták a csokoládét — betörték. Szatmár. Saját tudósítónktól. Az Argus kereskedelmi ügynökség Mihai Pavel-utcai raktárát ismeretlen tettesek feltörték és kirabolták. A tettesek a kiszakított ablakon keresztül behatoltak a raktárba, ahonnan tizenkét rud szalámit és harminc kilogramm csokoládét elvittek. A Wertheim-szekrényt is fészegétni kezdték, azonban nem tudták feltörni. A rendőrség a tetteseket Bleier Miklós rádiószereplő és egy kiskorú fiú személyében elfogta. A betörtök elmesélték, hogy nagyon szeretik a csokoládét. Mivel ezenkedélyüket sehogys tudták kielégíteni, elhatározták, hogy betörnek valahova. Bleier rádiót javított a kereskedelmi ügynökség vezetőjénél s akkor a raktár körül helyezni szemlét tartott. A harminc kiló csokoládét az utolsó dekáig elfogyasztották. A szalámit Pollák Mór kereskedőnek adták el. A törvényszék kedden délelőtt Bleier egyévi fogházra és kétezer lei pénzbüntetésre, a távollevő kiskorut hathónapi fogházra, Pollák Mórt háromhónapi fogházra ítélte.

Sulyosan elítélték a csikszazredai pénzügyigazgatóság értékpapír-sikkasztóját. Csikszazreda. Saját tudósítónktól. Egy évvel ezelőtt dr. György Gábor, a helybeli bevétel- és kifizetési pénzügyigazgatóság főnöke, meglepetéssel látta, hogy számos panasz érkezik hozzá, amelyben nyugdíjasok, közalkalmazottak sérelmeznek, amiért állami követeléseik fejében bizonyított értékpapírokat nem kapják meg. Házi vizsgálatot indított és megállapította, hogy az értékpapírokat Bartha Elemér tisztviselő kezeli. Bartha okmányhamisításokkal mintegy százötvenezer lei állami értékpapírt sikkasztott el. Bizalmasan felhívta Barthát, hogy záros határidőn belül rendezze az ügyet, amit azonban Bartha nem tett meg. Erre dr. György Gábor pénzügyigazgató értesítette az ügyészséget, amely azonnal letartóztatta Barthát és Serbán nevű tisztviselőtársát. Tüzetes és részletes vizsgálat alapján a kiküldött miniszteri vezérfelügyelő megállapította, hogy 277 ezer lei értékű állampapír elsikkasztásáról van szó. A vizsgálat későbbben igazolta Serbánt és így szabaddá került, azonban Bartha tizenegy hónap és tíz nap óta, amikor főtárgyalásra került az ügy: letartóztatásban marad. Barthát a hét hónapot tartó tárgyaláson, a törvényszék dr. Jakab és dr. Ardelean-tanácsa négyévi fogházra, ötezer lei pénzbüntetésre és az elsikkasztott értékek megfizetésére ítélte. Büntetésébe beszámította a tizenegy hónapi és tiznapos vizsgálati fogságot.

Megjelentek a tanítói áthelyezések a Hivatalos Lapban. Bucuresti. Saját tud. A Hivatalos Lap mai száma közli a megüresedett tanítói állásokat, valamint a december 1-én érvénybelépő tanítói áthelyezéseket.

HUSZ ÉPÜLET LEÉGETT KASZONALTIZEN. Csikszazreda. Saját tud. Borzalmas kárt okozott két gondatlan gyermek játszadozása Kaszonaltiz községben. Mihály András ottani gazda két kistia — mialatt a szülők távol voltak — tüzet gyújtottak a csűrben s ott „disznóperzselődít” akart játszani. A lángok csakhamar kigyújtották a csűr tetőzetét, majd áttértek a szomszédos épületekre is. A gyermekek elbújtak a környékbeli lakók csak nagy sokára vették észre a veszedelmet. Ekkorra már több gazda csűrje lángokban állt. A csendőrség a község lakossága és a szomszédos falvak tűzoltósága a legnagyobb erőfeszítéssel próbálta a tüzet lokalizálni, a lángokat azonban csak másnap hajnalban sikerült elfojtani. Ekkorra már husz épület leégett. A kár meghaladja az egymillió leit. Victor Mihai ezredes-megyeifőnök kiszállott a községben s kilátásba helyezte, hogy megfelelő segélyezésben részesíti a lakosságot, elsősorban azokat, akik hajlék nélkül maradtak.

Sulyosan elítélték a szatmári illetőségi bizonyítványok hamisítóját. Saját tud. Két hónappal ezelőtt a hiripi községhezán szabálytalanságokat fedeztek fel. A vizsgálat során megállapították, hogy Velnitán Vasile segédjegyző nagy összegeket elsikkasztott. Velnitán letartóztatták és bekísérték az ügyészség fogházába. Amikor dr. Maioreanu Ioan szatmári osztályügyész a Velnitán sikkasztási bűnperének iratait tanulmányozta, olyan állampolgársági ügy került hozzá, amelyben az állampolgárságát igazoló egyén a hiripi községhezán kiállított illetőségi bizonyítványt használt. Az igazolványt Velnitán írta alá. Dr. Maioreanu Ioan ügyész gyanút fogott. Maga elé vezette Velnitánt, akit vallatni kezdett. A megtévedt segédjegyző bevallotta, hogy az állampolgárságok felülvizsgálásáról szóló törvény megjelenése után felkereste őt egy Lebovics Izidor nevű szatmári kereskedő, aki eladta, hogy ebben a pénztelen világban csinos összegeket lehetne keresni. Ez azonban csak abban az esetben lehetséges, ha Velnitán hallgat rá. A segédjegyző ráhallgatott és az illetőségüket igazolni nem tudó egyének részére elkészítette a hiányzó igazolványt. Az ügyészség a segédjegyzőn és Lebovics Izidoron kívül Weinfeld Mózes, Friedmann Jakab, Weil Jenő és özv. Stern Dávidné, a hamisítványok felhasználói ellen is megindította az eljárást. A törvényszék több napi tárgyalás után Velnitánt háromévi fogházra és háromezer lei pénzbüntetésre, Lebovics Izidort kétevi fogházra és ötezer lei pénzbüntetésre, a többi vádlottakat pedig fejenként 6-6 hónapi fogházra ítélte. Friedmann Jakabot felmentették. A bíróság ugyanakkor elrendelte Lebovics Izidor azonnali letartóztatását.

ZSIDÓ KIVÁNDORLÓ KÖZPONTOT AL-LITOTTAK FEL BÉCSBEN. Bécsből jelentik: Bűrckel birodalmi biztos az ausztriai zsidók kivándorlásának rendezésére felállította a zsidó kivándorlási központi hivatal. A központi hivatal már meg is kezdte működését.

Csikmegyei rövid hírek. Csikszazreda. Saját tud. A cséplés teljes erővel folyik, a termés elsőrendű, igen szépen és jól fejlődik a sarju, vetemény és burgonya. Sok helyen a gazdák már meg is csinálták a kötelező tarlóbuktatást, hogy az ősi vetésre jobban előkészítsék a földet. — Demetrescu Stefan csikmadfalvi kereskedő fellejtést tett „Fie” csernovici cég ellen, amiért költő gépjét vasúti kocsi rakatta és elakarta szállítani. A cég ellen eljárás indult. — Csikszazredában a brassói munkaügyi felügyelőség munkaelőnért hivatalt szervezett és annak élére Ionescu ellenőrt állította. Az ellenőr feladata, hogy a munkamara és betegsegélyező pénztár megbízottjaival ellenőrizze a kontáripárt és betartassa szigorúan a munkaszerveződésekéről szóló törvényt. — Conder Ferenc és Varga János gyergyótölgyesi lakosok dorongokkal úgy elverték régi haragosukat, a 65 éves Bartos Jánost, hogy sérülésibe nyolc nap múlva belehalt. A törvényszék halál- okozó súlyos testisértes miatt a tetteseket egy-egy évi elzárással és öt-ötezer lei pénzbüntetéssel sújtotta. — A belügyminisztérium rendelkezésére Csik megyében is megkezdették a cséplőgépek felülvizsgálatát és hitelesítését. Ezeket a munkálátokat szakértők kiküldöttek végzik és munkálátuk ellen nincs is semmi észrevétel, csak a cséplőgéptulajdonosok arról panaszkodnak, hogy tetemes uti- és napidíjat kell fizetniük a bizottság tagjainak.

Zürichi zárlat. Párizs 11.94 egynegyed, London 21.29 háromnegyed, Newyork 436.50, Brüsszel 73.63, Milánó 22.97 fél, Amszterdam 238.75, Berlin 174.90, Prága 15.06 fél, Varsó 82.25, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Ciano gróf és Antal István megbeszélése

Rómából jelentik: Antal István államtitkár kedden hosszabb megbeszélést folytatott Ciano külügyminiszterrel. Este Alfieri miniszter látta vendégül a magyar államtitkárt a Campo Dux tábortban, ahol 15 ezer fasiszta új táborozik.

Párizsból jelentik: Francia illetékes körökben teljesen alaptalannak mondják külföldi lapoknak azt az állítását, hogy Vuillemin tábornok elé németországi látogatása alkalmával légi egyezmény-tervet terjesztettek.

Itélkezett a statáriális bíróság a krétai lázadás ügyében

Athénből jelentik: A július végi Kréta lázadás ügyében kedden hozott ítéletet a statáriális bíróság. Negyvenhét vádlott közül a szökésben lévő négy főbűnöst in contumaciam halálra ítélték. Négy vádlottat életfogytiglani börtönrre, kettőt husz évi, kettőt 18 évi, tizet 2-től 15 évig tartó börtönrre ítélt, 25 vádlottat pedig felmentett a statáriális bíróság.

Lansbury szerint:

A gazdasági problémák megoldásával a világpolitikai problémák is megoldhatók

Nemzetközi gazdasági kongresszus összehívását sürgeti

Bucuresti. Saját tud. Lansbury lord, aki jelenleg a fővárosban tartózkodik egy nemzetközi gazdasági kongresszus összehívásának a tervét vetette fel. A lord nyilatkozott az egyik fővárosi lap munkatársának és kijelentette, hogy a világ gazdasági problémák megoldása folytán önként megoldódnának a politikai problémák is. Lansbury lord terve szerint az értekezletet, amelyen Anglia és az Egyesült Államok is résztvennének, Károly király hívná össze a kormányokhoz intézet felhívással. Lansbury lord egyébként csütörtökön elhagyja Romániát, Belgrádba, majd Budapestre utazik.

Aki 5 millió dollár bélyegét talált... Egy los-angelesi bélyeggyűjtő nemrég vásárolt egy bélyeggyűjteményt, amelyért kb. 30.000 leinek megfelelő összeget fizetett. A gyűjtemény átvizsgálásakor egy kék amerikai bélyeget talált, amit a postabélyegző szerint 1861. augusztus 17-én stempliztek le. Az 1 centes 63 számú bélyeg ma kb. 5 millió leit ér. Képünk a szerencsés bélyeggyűjtőről készült

A spanyol nemzetiek folytatják előnyomulásukat az Ebronál

Salamanca-ból jelentik: Az Ebro szakaszon napok óta nagyméretű és igen heves ütközet folyik. Franco tábornok itteni hadműveletének első célja az Ebro balpartjának teljes elfoglalása.

Párizsból jelentik: A spanyol nemzeti csapatok — a francia haditudósítók jelentése szerint — kedden sikeresen befejezték a toledói frontszakaszon megindult hadműveletüket és kiegyenlítették vonalaikat. A nemzeti offenzíva három nappal ezelőtt kezdődött és teljes mértékben elérte célját. A nemzetiek 800 négyzetkilométer területet hódítottak el a köztársaságiaktól és állásaik most már nyílegyenes vonalban húzódnak. Toledótól egészen Badajozig. A nemzetiek ez idő alatt több ezer foglyot ejtettek és elfogták többek között három teljes köztársasági zászlóalj egész tisztikarát is.

Lemondunk a csomagolásról!

Nagyvárada. Saját tud. Már hónapok óta áll a harc a kenyér és liszt fronton. A malmosok kezdték a támadást. Kijelentették, hogy a buza megdrágult, illetve Biharban nincs elegendő gabona, tehát Bessarabiából kénytelenek készletüket beszerezni. Természetesen mondták, hogy a szállítási költségek lényegesen megdrágítják a lisztet. A pékiparosok epanaszolták, hogy nem tudnak sütni, tehát zavar áll be a városi lakosság kenyérelátásában. Összeült az érmeállapító bizottság és megmaximálta a közszükségleti cikkek árát. Kiderült, hogy Bihar megye nagy gubonakészlet felett rendelkezik, tehát a malmosok érvelése nem áll helyt. A pékiparosok akkor a liszt árától számított egy lejes többletet kértek kilogrammonként, sütés címén. Időközben a buza ára erősen esett s így a mult héten ismét összeült az érmeállapító bizottság. Újabb megmaximálták a közszükségleti cikkek árát.

Kedden aztán érdekes fordulat állott be a kenyér ügyben. A pékiparosok szindikátusa nyilatkozatot tett közé a lapokban, amely így hangzik:

A nagyváradi pékiparosok szindikátusa a netaláni viták elkerülése érdekében eljár a polgármesteri hivatalnál, ahol azt az értesítést kapta, hogy a maximális kenyárakon felől kicsinybeni eladásnál minden kilogramm kenyér után csomagolás címen külön 50 bani felár vehető.

A pékek tehát nem elégednek meg most az 1 lejes többlettel. Ötven százalékkal többet kérnek. Az indokolás enyhén szólva nem komoly. Ötven baniba kerül a csomagoláshoz használt papíros? Ugylátszik a legfinomabb merített papírt akadják adni.

A népek nem drága csomagoló papírra, hanem olcsó kenyérre van szüksége!

Az a szegény munkás, akinek a napi keresete nem haladja meg a 30 lejt, nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy merített, vagy selyempapírra csomagolt barna kenyeret vásároljon.

Talán adják a pékiparos urak csomagolás nélkül is... (b. s.)

A kiadáshivatal üzenetei

Nagy Klára, Medgyes. Tegnap számunkban közöltük, hogy vidéken valaki visszaél nevünkben és magát mint központi kiküldöttet tünteti fel és előfizetési díjakat inkasszál. Mi Medgyesre senkinek sem küldöttünk ki a központból, tehát nyilván eszéltámasról van szó, mely feltevésünket az is megerősíti, hogy az Ön által említett összeg nem kaptuk meg. Kérjük, adjon bővebb személyleírást az illetőről, hogy eljárhatunk ellene.

Gazdasági alapon óhajtának a csehek a szudéta-kérdés megoldását

Runciman ismét másfélórás tanácskozást folytatott Benessel

Prágából jelentik: Az angol küldöttség kedden közölte a magyar párttal, hogy lord Runciman csütörtökre kéri a magyar párt vezetőit a legutóbb megkezdett megbeszélések folytatására. Ezzel Jaross Andor és Eszterházy János keresi fel az angol lordot. Szűllő Géza tudvaleg Stockholmba utazott a nemzetközi kisebbségi értekezletre.

Prágából jelentik: Lord Runciman szerdán fogadja a német szoc. dem. párt küldöttségét. Kedd este vacsorát adott a szállóban, amelyre Hodzsa miniszterelnök is hivatalos volt.

Benés elnök és Runciman lord keddi megbeszélése másfélóra hosszát tartott. Előzőleg Benés elnök Hodzsa miniszterelnökkel folytatott megbeszélést.

GAZDASÁGI TERMÉSZETŰ CSEH JAVASLAT
Londonból jelentik: A Financial News tulajvisi, hogy Ashton G. Watkin, Runciman lord jobbkeze, cseh részről memorandumot ka-

pott a szudéta-vidékek gazdasági újjászervezése tekintetében. Az emlékirat számos értékes javaslatot tartalmaz a helyzet megjavítása érdekében. Az alapvető javaslat abból áll, hogy Csehszlovákia vásároljon búzát a dunai államokban és ennek ellenszolgáltatásaként a szudéta-német vállalatok gyártmányaival fizessen. Amennyiben Csehszlovákia belső mezőgazdasági termelése elegendő lenne népe szükségleteinek kielégítésére, a dunai államokban vásárolt mezőgazdasági terményeket a Londoni piacra adná el.

A Financial News szerint ez a csehszlovák javaslat egyidőben több nehézséget oldana meg: segítené a szudéta-német kivittelt, segítené a dunai államokat, hogy túladhassanak mezőgazdasági feleslegeiken és lehetővé tenné Csehszlovákiának a külföldi piacokkal szemben fennálló adósságainak kifizetését.

ISKOLAINK

Felvétel a csíkszeredai nyilvános jogú róm. katolikus főgimnáziumba

A főgimnázium, amely remek parktól árnyalva, a somlyói ut mentén fekszik, mind szemlemerkölszi és tanulmányi szempontból, mind modern felszerelés dolgában egyike Erdély magas színvonalú középiskoláinak. Tágas háló- és tantermekkel, fürdővel felszerelt internátusban, hol a nagy gondtal történő felügyelet biztosítja az ifjúság szorgalmas, pontos és pendes munkáját — a bentlakók aránylag olcsó díjért (évi 7000 lei) teljes ellátást élveznek.

A beírás, valamint bármilyen vizsgára szóló kérések benyújtandók az igazgatói irodába augusztus hó 31-ig. Kérés-minta az irodában kapható, ki kell tölteni és bélyeggel (8+1) ellátni.

A javítóvizsgálatok ideje szeptember 1-5. Az V. osztályba szóló felvételi vizsga szeptember 6-án reggel 8 órakor kezdődik. Az I. osztály felvételi vizsgája szeptember 1-én, szintén 8 órakor veszi kezdetét.

Fizetendő díjak: beíratási díj I-IV. osztályban 650 lei, V-VIII-ban 600 lei, mivel itt 50 lei kézimunkadíj nincs. Az I. osztályban a tandíj 1000 lei, fenntartási díj szűzén; a II-VIII. osztályban a tandíj 1000 lei, a fenntartási díj 2400 lei. Ezéssz évre szóló fűtési díjban, a tűzifa megdrágulása miatt, a beíratáskor 400 lei fizetendő. Tan- és fenntartási díjakból bizonyos hányadot elenged az intézet azon szegénysorsú, jóviselű és előmeneteli diákoknak, akik azért, az osztályértésítéssel és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt kérebben (az igazgatósághoz intézve) folyamodnak. A kérés beadási ideje 1938 szeptember 30.

A VII. és VIII. osztály a katonai előképzősök egyenruháját köteles viselni, az I. osztályosok gondoskodjanak a rendes intézeti egyenruháról.

Az internátusba lehet jelentkezni szeptember 7-ig, ugyanekkor van ide a bevonulás is.

Szeptember 8-án ünnepélyes Veni Sancte, a tanév megnyitása, 9-én az előadások megkezdése.

Iskolai értesítés. A 7 évet be nem töltött I. o. növendékek szülei — tekintettel az újabb rendelkezésre — a szükséges iratokat (aviz. orvosi bizonyítvány) haladéktalanul nyújtsák be az iskola igazgatóságához. A nagyváradi református elmei iskola igazgatósága.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Aláírástól 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Lakás

3 esetleg
2 szobas magánház szeptember 1-re kiadó. Ugyanott egy új csikóbunda olcsón eladó. Nagyvárad, Str. Vasile Stroiescu (volt Teglavető) utca 35.

Kiadók
szeptember 1-re 3 szobas, modern lakás. — Nagyvárad, Str. Nicolae Jirca (Lukács György) utca 32. szám.

Két elegáns
butorozott szoba esetleg ellátással is kiadó. — Nagyvárad, Str. Oltenia (Csengeri) utca 2. sz.

2 szobas
úrdőszobas magánház, azonnal kiadó. Nagyvárad, dr. Nicolae Zigre 20. Érdeklődni: Lahovary-utca 31.

2 szobas
komfortos lakás november 1-re kiadó. — Nagyvárad, Regele Ferdinand 49. illetve Str. Parinte Danila 7.

Kiadó
utcai 2 szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiséggel. Oradea. Str. Brătianu no. 52.

Kiadó
kettő és egyszobas utcai lakás mellékhelyiséggel november 1-től. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Kiadó
egy szoba, konyha, élőkamara és ugyanott egy szoba butorozva, vagy anélkül azonnalra Oradea, Str. Eroul Neacuscui 23. szám

Hálóhely

Elvesztett
„Pengő” névre hallgató fiatal him sarga duxi kutya. Megtaláló Nagyvárad, Ciordas (Vizvezeték) utca 46. sz. a jutalmat kap.

Csendes,
nyugodt hazban butorozott szoba kiadó, ur-hölgy részére. Nagyvárad, Str. Xenopol (Lakatos-utca) 13.

4 szobas
uri lakás Nagyváradon Ciordas u. 46. sz. a novemberre kiadó.

Adás-vétel

Jókarban
levő fürdőkadat megvételre keresek. Nagyvárad, Str. St. Gheorghe (volt Szent Jeromos-utca) 4. szám.

Eladó
kifutó karban levő fürdőkadat, harnas ablak és cserepkályha érdeklődni lehet Oradea, Petőfi-utca 22. szám alatt.

Egy
kétajtós jégszekrény eladó. Nagyvárad, Aurel Vlaicu 35. szám.

Első
díjas szülőktől származó, magas gyapjúhozamu fajtuska **angora nyulak** választási korban eladók Ezenkívül 10-12 hónapos gyönyörűen fejlett bakok verifrisítése bevezethetők: Ferences zardafonóknak, Estelnic Treiscauna megye. Válásbelyeg csatolando

Megnyilt a

Cooperativa

Biruinta

Nagyvárad, Bulv. Regele Ferdinand 11.

szövetraktára és modern szabósága

Tisztviselőknek kedvező fizetési feltételek

Fodor Gábor közismert férfiszabó vezetésével
Dus választéki! — Eredeti termelői árak!

LEGUJABB

A bledi értekezlet sajtóvisszhangja Európában

Csehszlovákiában szeptember végére várják a kisebbségi kérdés megoldását — A másik két kisantant államban csak ezután kerülhet sor a végleges rendezésre

Belgrádból jelentik: A lapok vezető helyen közlik a bledi konferencia eredményét. A lapok egyelőre még csak címekben fejezik ki véleményüket. Így a félhivatalos Vreme címe így szól:

„A béke politikája győzött Bledben. Befejezett tényé vált, a Magyarországgal való megegyezés”.

A Vreme egyébként interjút közöl Krof-táról. A cseh külügyminiszter kijelentette, hogy a szaloniki egyezmény a bledi megegyezésre ugyiszólván kötelező hatással volt. Ugyanez a szellem vezetett bennünket — mondotta mint, ami Szalonikiben a Bulgária és a balkán-szövetség között létrejött megegyezést eredményezte. A bledi eredményt igen jelentősnek tartom és a megegyezés mutatja, hogy az nem egy egyszerű, hanem igen jelentős tény.

A Politika a bledi értekezletről közölt tudósítása bevezetésében megállapítja, hogy a konferencia legfontosabb jelentősége Magyarország és a kisantant közötti viszony rendezése volt. Magyarország Bledben hivatalosan is megkapta a hozzájárulást ahhoz, hogy szabadon fölfegyverkezék. A Magyarország részéről adott garancia az erőszakról való lemondásról azt jelenti, hogy Jugoszlávia és Magyarország között ezután szőnyegre kerülő egyes kérdések diplomáciai uton, nem pedig az erőszak útján oldatnak meg. Ami a kisebbségi kérdést illeti azt eddig még nem tudták megoldani. Ez a kérdés egyébként ma nem is annyira Jugoszláviát és Romániát érdekli, mint inkább Csehszlovákiát, miután ott éppen most folyik a kisebbségi kérdés rendezése. Meg kell várni tehát, míg Csehszlovákiában ez a rendezés megtörténik és csak azután kerülhet szó a másik két kisantant államban is a végleges rendezésre.

A lap ezután azt a feltűnést keltő értesülést közli, hogy Sztójadinovics, mint a kisantant állandó tanácsának elnöke, közvetlenül fog ebben a kérdésben Csehország és Magyarország között. Erre a lapszerint meg is van a lehetőség, miután úgy a Krofta nyilatkozatai, mint a magyarországi lapok állásfoglalásai azt mutatják, hogy Sztójadinovics iránt ebben a tekintetben teljes bizalommal viseltetnek.

A LONDONI TIMES AZT IRJA, HOGY VERSENYEZNEK MAGYARORSZÁG KEGYEIÉRT A SZOMSZÉDÁLLAMOK

Londonból jelentik: A Times „Magyarország és szomszédai” című vezércikkében így ír:

A bledi közleményben ismertetett lépés újabb és felbecsülhetetlen hozzájárulás Délkelet-Európa békéjéhez. A tengertől megfosztott kis magyar állam hosszú időn át háttérbe szorult és ma összes szomszédai versenyeznek kegyeiért. Mialatt a kisantant Bledben barátságos szavakat intéz hozzá, Magyarország kormányzóját Németországban ünneplik.

A vezércikk végül hangoztatja, hogy Délkelet-Európa szilárdasága főként a kisebbségi kérdés elintézésén fordul meg.

A Daily Telegraph vezércikkében megállapítja, hogy három héttel a szaloniki egyezmény után elsöpörték a trianoni szerződés záradékát. Ezzel azonban olyasmit teremtettek, mely erősíti a béke tényezőit Délkelet-Európában. Talán nem véletlen, hogy az egyezmény egy évi tárgyalás után éppen akkor jött létre,

amikor Magyarország kormányzója a legfényesebb ünneplésben részesül Németországban. Az egyezmény közvetlen hatása nagyban elő fogja mozdítani Prága és a szudéta-németek közötti viták elintézését is. A csehek nem fognak többé aggódni déli határaik miatt és könnyen tehetnek engedményeket a kisebbségeknek.

MIT IR AZ OLASZ ÉS FRANCIA SAJTÓ?

Mint Rómából jelentik, az olasz lapok is hosszasan foglalkoznak a bledi határozattal és megállapítják, hogy annak létrehozatalában Sztójadinovicsnak nagy része volt. A Popolo d'Roma szerint a megegyezés teljes elégtételt nyújt Magyarországnak, de nagy elégtételt jelent Sztójadinovicsnak is.

A bledi megegyezést a francia közvélemény is nagy nemzetközi eseménynek minősíti, mert az egész dunai vidék jövője szempontjából fontos következményeket vonhat maga után. A Figaro kiemeli Károly király és Petrescu Comnen külügyminiszter erőfeszítéseit a határozat létrejötté érdekében.

CSEHSZLOVÁKIÁBAN OKOZTA A LEGNAGYOBB MEGLEPETÉST A BLEDI ÉRTEKEZLET VÉGEREDMÉNYE

Prágából jelentik: A bledi értekezlet végeredménye sehol sem okozott olyan nagy meglepetést, mint Prágában, ahol a közvélemény

egyáltalán nem volt előkészítve semmiféle megegyezésre Magyarországgal. A múlt hét végén prágai hivatalos körök hangoztatták, hogy Magyarországgal nem jöhet létre megegyezés, mert hiszen a cseh kormány a magyar kormányval nem sikerült megállapodnia. A szerda reggeli prágai lapok meglehetősen őszinteséggel tárgyalják a fejleményeket. Megállapítják, hogy Sztójadinovics magához ragadta a vezetést és az ő hatásának tekinthető az, ami Bledben történt. Arra is tesznek célzásokat, hogy angol befolyás is közreműködött, de úgy állítják be, mintha ez csak Budapesten történt volna. A félhivatalos Prager Presse a kisebbségi kérdésben való megegyezést szeptember végére várja, feltéve, hogy addig megoldódik a csehszlovákiai kisebbségi probléma. Hozzáteszi, hogy a megegyezés azért is létrejöhet, mert Prága nem dőmögött engedményeket kész tenni a kisebbségeknek. A Venkov megállapítja, hogy miután a megegyezés olyan időben történt, amikor a magyar államfő és államférfiak Németországban tartózkodnak, az kétségtelenül Berlin tudatával jött létre. Ebből az következik, hogy nincs éle Németországgal szemben.

A szudéta-német sajtó kiemeli, hogy Magyarország, Németország és Jugoszlávia között teljes az egyetértés abban, hogy mindhárom a legelősebb ellentétben állnak a szovjettel.

A ROMÁN SAJTÓ NAGY ÖRÖMMEL ÜDVÖZLI A KISANTANT ÉS MAGYARORSZÁG KÖZÖTT LETREJÖTT EGYEZMÉNYT.

Bucuresti. Saját tud. A mai lapok általában nagy örömmel üdvözlöik a Kisantant és Magyarország között létrejött egyezményt. Egyelőre elkerültek az egyezmény boncolgatását, csupán a „Lumea Românească” foglalkozik vele. Ez a lap a következőket írja: A hivatalos közleményből bizonyos elintézetlen kérdésekről van szó, amely föltétlenül az utódállamok kisebbségeire vonatkoznak. A kisebbségi kérdés rendezését Románia már meg is kezdte. Most a további közeledés a két ország kölcsönös jóakarátán fordul meg. A cikk végén a lap azt írja, hogy a tegnapi ellenségből a holnapi barát lesz.

Hedszasz szultánja új tervezetet küldött Londonba a palesztinai kérdés megoldására

Az arab fejedelem a leghatározottabban visszautasítja Palesztina felosztásának tervét

Londonból jelentik: Az Evening Standard szerint Hedszasz szultánja fiával, a trónörökösével a palesztinai kérdés megoldására új tervezetet küldött Londonba. A tervezet a leghatározottabban visszautasítja Palesztina felosztásának tervét és azt javasolja, hogy rögzítsék le tíz évi tartamra a jelenlegi statusquot. E tíz év alatt sem az arabok, sem a zsidók nem kezdenek semmi támadást. A lap véleménye szerint a palesztinai arabok bizonyára elfogadják ezt

a javaslatot, amelyet a leghatalmasabb arab fejedelem dolgozott ki. A javaslatnak az is előnyére válik, hogy a zsidók számára elviselhető helyzetet teremtenek.

Jeruzsálemi jelentés szerint az erőszakos cselekmények továbbra is egymást érik Palesztinában. Tulkarenben aknák robbantak egy angol őrjárat gépkocsija alatt. A parancsnoklő gárdakapitányt a szilánkok darabokra tépték. Öt katona súlyosan megsebesült.

Nehezen haladnak a benemavatkozási bizottság tárgyalásai

Plymouth elnök állandóan tanácskozik a főaláíró hatalmak képviselőivel

Londonból jelentik: Lord Halifax kedden délután visszatért Londonba, ahol két órási megbeszélést folytatott lord Plymouth-tal a benemavatkozási bizottság elnökével, majd Chamberlain miniszterelnökkel tárgyalt a spanyol kérdéstről. Chamberlain szerdán reggel ismét elutazott szabadsága folytatására. A spanyol helyzettel kapcsolatban a Press Assotiation megjegyzi, hogy miután a szovjet a brit

terv további módosításához már nem járul hozzá Plymouth fáradozásai során visszatért a hat hét előtti állapothoz és állandóan tanácskozik a főaláíró hatalmak képviselőivel, hogy hogyan lehetne a jelenlegi nehézségeket elhárítani.

Részült a Szent László-nyomda Rt. körtrorgőgőnéen Oradea, Str. Regale Carol II. No. 5.